

Carmen Gheorghe

COLȚURI ÎNDOITE

Studii. Cronici. Eseuri

EDITURA
UNIVERSITĂȚII
TRANSILVANIA
DIN BRAȘOV

2021

Repere.....	7
-------------	---

<i>Profil de scriitoare. Carmen Gheorghe, Virgil Borcan</i>	9
---	---

I. BIOGRAFII LITERARE. STUDII

PAUL CELAN

(I). Ante amar.....	15
---------------------	----

(II) Numărat printre migdale	19
------------------------------------	----

(III) Celan 100. București.....	33
---------------------------------	----

MIHAI EMINESCU

(I). Ceasornice și iubiri la Eminescu.....	45
--	----

(II). Începutul poveștii. La Oradea.....	58
--	----

MICHEL HOULLEBECQ

(I). Despre indiferență (și) la Houllebecq	65
--	----

VIRGINIA WOOLF

(I). Cartea și camera separate.....	81
-------------------------------------	----

II. CRONICĂ DE CARTE I

(I). <i>Iocan</i> . Proza scurtă în 2016.....	95
(II). Ființa culturală răsărind printre milenii.....	107
(III). Nu există om fără poveste.....	116
(IV). Dacă suntem rău iubiți.....	126

III. MASA DE BRAD. DIN REVISTE

(I). Piața Teatrului nr.1.....	137
(II). Apăsarea de a-ți face un nume. Trupa QuantiQ.....	140
(III). Căsuța noastră.....	143
(IV). Creta.....	148
(V). "Timpul" redivivus.....	155
(VI). Atât de tânăr și deja Ghiorghe?.....	160

IV. CRONICĂ DE CARTE II

Pagina cu colțuri îndoite.....	167
"Prefer să trăiesc puțin și bine".....	170
"Traseuri și multe peisaje".....	176
Viața fără literatură/marți.....	180
Ulița copilăriei= Fundacul Zlataust nr.7.....	182
"Când pierdem blândețea privirii și bunăvoința minții".....	187

Vara/cărți, rochii și sandale.....	191
Ziua în care fugim din Trebuie	197
Nopti de dragoste în Țicău	201
Bucătăria și inima.....	207
Dumnezeu a coborât pe pământ degeaba ?	215
La noi ca în Kenia. Ochii și rochiile.....	222
O scrisoare de dragoste	227
Student în junglă.....	233
În doi iubirea durează	236
Un altfel de fericire.....	244
Despre modă în "Crăiasa Zăpezii"	248
Vieți și fată pierdută.....	252
Sunteți sclavii fericirii unei femei	260
"Ce se întâmplă, doctore?" "Ce se întâmplă, doctore?"	266
Povestea porcului de la Colun.....	273

V. ESEURI

Femeile mici sunt făcute să fie iubite	281
În găleată. Italia	285
Căzuți fals în adorația lucrurilor	297
Pâine în pungă de hârtie. Prin Grecia.....	303
Despre porumb și nu numai. Prin România.....	311

Ziua eS 316

Doi dinți pe jos 325

Ce se poate controla 336

INTERVIU. AGENȚIA DE CARTE 341

Dragostea e intensitate și e felul în care încercăm să uităm
că murim 342

BIOGRAFIE LITERARĂ 358

CUPRINS 363

COLȚURI ÎNDOITE

I. BIOGRAFII LITERARE

STUDII

Paul Celan, cu o carte în mână, și prietenul său, Petre Solomon în București, 1947

Paul CELAN

(I). Ante Amar

Nimeni pe peron. Ar fi trebuit să fie patru. Nici Luca, nici Dolfi...Planurile erau gata încă de la Revelionul trecut- plecăm cu toții, fie ce-o fi. Cei veniți dintre fagii înalți ai Cernăuților se regăsiseră în București, frecventând cercuri apropiate.

Iar când maestrul Sperber îi dăduse scrisoarea de recomandare pentru editor, nu mai ezitase. La Viena va găsi loc pentru munca sa, o să traducă, o să scrie și o să iubească, o va lua de la capăt. Era un bărbat frumos, fin, de 1,70, ce purta în valiză poeziile dactilografiate. Ochii...sub felinar, migdala lor nu era amară. Spera. Ținea în buzunarul paltonului elegant un pașaport cu care trecuse prin Europa, dus încolo și înapoi de vremurile tragice, de război, de fascism... Scrisoarea, ca un fir de izmă a fericirii, îl urcase acum în trenul spre libertate și doar în ochii lui Ciuci amară disperarea rămâne. Fără viză pentru Ungaria, fuge spre un domiciliu provizoriu pe Rathaus nr.1.

La peron încă nimeni. Singur. Nu numără vagoanele, ar fi prea ușor. Noaptea e luminoasă. Noaptea e iubită. Nu amară, nu într-o noapte Moartea îi va pune pe umeri brațul. Trenul, străpungând prin întuneric, va fugi cu el, și el nu cântă *Todesfuge*.

Dorește să trăiască, să se refacă după ororile lui '42, după munca din lagăr. E un Poet, un răsfățat. Nu se mai vrea refugiat, exilat. Nici scăpat de la moarte, nici salvat din ghetou. Să fie bărbatul care iubește și scrie sub deviza *L'amour, liberté, poésie*. Nu mai sapă după cuvinte, ele îi sunt în inimă. Reușise ca traducător, găsisse buni prieteni- toți tineri literați- Petre, Nina,

Horia, destui, fusese adolescența unui...adio. În plus, poartă un nou nume, unul care nu aparține niciunei țări. *Celan* sună ca din lume, din lumea ce începe dincolo de castani.

...Aruncă țigara și, în golul ușii, își ține trupul suspendat, întors către oraș. Caută în noapte. Singur. Jură că în acest tren nu va fi numărat. Ce înseamnă să dispari? Dintr-un ținut poetic cu oameni și cărți. Dintr-un *belle saison des calembours*. Din toate poveștile de amor în care ai desenat inimi pe geam. Unde va cânta duo-ul pentru Petronom și Paoloncel?

Fluierul dă liber, neagră noaptea din șine începe să curgă.

Trebuie neapărat să treacă cu bine granița la unguri. E un german ce revine acasă? Nu, el nu este german, el a ales limba, țara-niciodată. Trenul nopții bate tactul-tagadam, tagadam, tam, tam.

Se trezește amortit în palton. Carpații rămân în urmă-petrecuse zile fericite cu blonda Lia-Lala și prietenii-poeti. Jucase cu ei *Question-Réponse*, cuvintele erau jocuri. Și fusese publicat în românește și germană. Așa că în cei doi ani bucureșteni, cu atâtea fete pentru care a cumpărat de la florărese inimi albastre, aproape uitase. Când deodată, teroarea a stins luminile și a

Început să-i numere. Ca pe mama, ca pe tata în trenurile morții.

Iar băieții din bandă, refugiații din Bucovina...iată că nu veniseră.

Paul se pierde în laptele negru al întunericului. E o poezie nu din Țara Germană.

Unde mă duc? Unde te las?

Textul a fost înscris la concursul Microlite: Dincolo de Celan, organizat cu ocazia împlinirii a 100 de ani de la nașterea poetului Paul Celan, de Institutul pentru cultură și istorie germană a Europei de sud-est al Universității Ludwig-Maximilian München (IKGS). Mini prozele au avut de respectat condiții stricte de formă: număr maxim de semne, 3000, și anonimizare. Miza concursului este Premiul Spiegelungen pentru proză scurtă în limbile germană, română și ucraineană pe anul 2020.

Apărut în revista "Timpul", Iași, 2020